Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U002749

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 22-06-2026

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Огороднійчук Юлія Йосипівна
2. Yuliia Y. Ohorodniichuk

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 033

Назва наукової спеціальності: Філософія

Галузь / галузі знань: гуманітарні науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Соціальна філософія та філософія історії

Дата захисту: 30-07-2026

Спеціальність за освітою: Соціальна педагогіка

Місце роботи здобувача: Житомирський державний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02125208

Місцезнаходження: вул. В. Бердичівська, Житомир, Житомирський р-н., 10008, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 14774

Повне найменування юридичної особи: Житомирський державний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02125208

Місцезнаходження: вул. В. Бердичівська, Житомир, Житомирський р-н., 10008, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Житомирський державний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02125208

Місцезнаходження: вул. В. Бердичівська, Житомир, Житомирський р-н., 10008, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 20.01.04, 02.11, 02.15.61, 02.41, 04.51.54

Тема дисертації:

1. Феномен відчуження в умовах цифрової цивілізації: соціально-філософський аналіз

2. The Phenomenon of Alienation in the Conditions of Digital Civilization: A Socio-Philosophical Analysis

Реферат/анотація:

1. Дисертаційне дослідження присвячено соціально-філософському аналізу новітніх форм, видів і механізмів відчуження в умовах цифровізації світу. Актуальність роботи зумовлена стрімким розвитком та впровадженням цифрових технологій, безпрецедентним темпом глибоких змін технологічної та соціально-економічної інфраструктури суспільства, які впливають на біологічну, соціальну, ментальну й духовну сутність людини. У дисертації обґрунтовано теоретико-методологічні засади дослідження феномену відчуження; окреслено концептуальні підходи та уточнено понятійно-онтологічний зміст категорії «відчуження»; розглянуто та проінтерпретовано низку найпоширеніших визначень поняття відчуження; розкрито існуючі підходи до аналізу феномена відчуження в контексті процесів технологізації й цифровізації в зарубіжній і вітчизняній гуманітарній науці; охарактеризовано джерела, форми та види соціального відчуження людини в умовах цифрової цивілізації й віртуалізації. Проаналізовано особливості людського буття в цифровому суспільстві, вплив сучасних процесів цифровізації на нові форми, види і соціальні прояви феномену відчуження. Доведено, що поширення відчуженості людини в цифровому суспільстві пов'язане не

тільки з трансформаційними процесами, а й з гіпертрофованою, всеохоплюючою технологізацією та інформатизацією життєвого простору людини, руйнуванням тісних соціальних зв'язків між людьми; доведено, що відчуження поширюється на сферу дозвілля, культури, мистецтва, на повсякденне життя, а людина відчужується не лише від праці та її продуктів, а й від природи, від інших людей, від власних емоцій, бажань, досвіду, творчості, що призводить до дегуманізації суспільства; зазначено, що буття людини в цифровому суспільстві характеризується поглибленням самотності, зменшенням міжособистісного спілкування, надмірним споживанням товарів та послуг і як наслідок – відчуженням людини не лише від інших, а й від самої себе. Розглянуто особливості форм і видів відчуження в умовах суспільних трансформацій сучасного українського суспільства, російсько-української війни. Обґрунтовано, що в умовах повномасштабної російської агресії як зростає рівень відчуженості традиційних форм (екзистенційне, економічне, психологічне, інформаційне та ін.), так й виникли нові можливості для їх подолання. Констатовано, що відбулося радикальне дистанціювання від усього російського й переформатування структури життєвого світу української нації та ствердження власного «Буття-в-світі».

2. The dissertation research is devoted to the socio-philosophical analysis of the latest forms, types and mechanisms of alienation in the conditions of the digitalization of the world. The relevance of the work is due to the rapid development and implementation of digital technologies, the unprecedented pace of profound changes in the technological and socio-economic infrastructure of society, which affect the biological, social, mental and spiritual essence of man. The dissertation substantiates the theoretical and methodological principles of studying the phenomenon of alienation; outlines conceptual approaches and clarifies the conceptual and ontological content of the category of "alienation"; considers and interprets a number of the most common definitions of the concept of alienation; reveals existing approaches to analyzing the phenomenon of alienation in the context of technologization and digitalization processes in foreign and domestic humanitarian science; characterizes the sources, forms and types of social alienation of a person in the conditions of digital civilization and virtualization. The features of human existence in a digital society, the impact of modern digitalization processes on new forms, types and social manifestations of the phenomenon of alienation are analyzed. It is proven that the spread of human alienation in the digital society is associated not only with transformational processes, but also with hypertrophied, all-encompassing technologization and informatization of human living space, the destruction of close social ties between people; it is proven that alienation extends to the sphere of leisure, culture, art, and everyday life, and a person is alienated not only from work and its products, but also from nature, from other people, from their own emotions, desires, experience, and creativity, which leads to the dehumanization of society; it is noted that human existence in a digital society is characterized by deepening loneliness, a decrease in interpersonal communication, excessive consumption of goods and services, and as a result, a person's alienation not only from others, but also from himself. The features of the forms and types of alienation in the conditions of social transformations of modern Ukrainian society and the Russian-Ukrainian war are considered. It is substantiated that in the conditions of full-scale Russian aggression, as the level of alienation of traditional forms (existential, economic, psychological, informational, etc.) increases, new opportunities have arisen to overcome them. It has been stated that there has been a radical distancing from everything Russian and a reformatting of the structure of the life world of the Ukrainian nation and the affirmation of its own "Being-in-the-world".

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Kozlovets, M. A., Gold, O.F., Ogorodniichuk, Yu. Y. (2022). Social rejection as a phenomenon of modern world (Соціальне відторгнення як феномен сучасного світу). Zhytomyr IvanFranko State University Journal. Philosophical Sciences. Vol. 2(92), S. 69–81. https://doi.org/10.35433/PhilosophicalSciences.2(92).2022.69-81
- Огороднійчук, Ю. Й. (2024). Віртуальна реальність як феномен та її вплив на буття людини. HUMANITIES STUDIES: збірник наукових праць / гол. ред. В. Г. Воронкова. Запоріжжя : Видавничий дім «Гельветика». Випуск 20 (97). 83–92. https://doi.org/10.32782/hst-2024-20-97-10
- Огороднійчук, Ю. Й. (2025). Цифрова цивілізація як середовище нових типів відчуження: соціально-філософський аналіз. Вісник гуманітарних наук, (12). https://doi.org/10.5281/zenodo.17522663
- Огороднійчук, Юлія (2025). Віртуалізація і віртуальна реальність: філософсько-антропологічний вимір. HUMANITIES STUDIES: збірник наукових праць / гол. ред. В. Г. Воронкова. Запоріжжя : Видавничий дім «Гельветика». Випуск 25 (102). 25(102). 111–118. doi: https://doi.org/10.32782/hst-2025-25-102-12
- Огороднійчук, Ю. (2023). Формування національної ідентичності в Україні в умовах трансформаційних процесів. Актуальні проблеми сучасної філософії та науки: виклики сьогодення: зб. наук. праць / за ред. О. Л. Соколовського. Житомир: Видавничий центр ЖДУ імені Івана Франка. 54–58. https://eprints.zu.edu.ua/37090/1/%D0%90%D0%9F%D0%A4%D0%9D-2023%20%281%29.pdf#page=85
- Огороднійчук, Ю. Й. (2024). Віртуальна реальність як мегатренд сучасного суспільства. Актуальні проблеми сучасної філософії та науки: виклики сьогодення: зб. наук. праць / за ред. А. Р. Кобетяка та ін. Житомир: Видавничий центр ЖДУ імені Івана Франка. 43–46. http://eprints.zu.edu.ua/id/eprint/39832
- Огороднійчук, Ю. Й. (2025). Проблема відчуження людини в умовах цифрової цивілізації. Глобальний світ і Україна: сучасні виклики та пошук відповідей: матеріали III Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Харків, 31 січ. 2025 р.) / [редкол.: Герасіна Л. М. (голова), Козловець М. А., Прудников В. А. та ін.] ; Аналіт. центр суча гуманітаристики ; Харків. асоц. політологів. Харків : Право. 31–34.
- Огороднійчук, Ю. Й. (2025). Феномен відчуження в умовах глобалізації. Актуальні проблеми сучасної філософії та науки: виклики сьогодення: зб. наук. праць / за ред. А. Р. Кобетяка та ін. Житомир : Видавничий центр ЖДУ імені Івана Франка. 44–47. http://eprints.zu.edu.ua/id/eprint/44072
- ОгороднійчукЮ Ю. Й. (2025). Єдність індивідуальних і суспільних інтересів як чинник подолання соціального відчуження. Український соціум: соціально-гуманітарний аналіз сучасності та прогноз майбутнього : матеріали XXIX Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Харків, 30 вере 2025 р.) / [редкол.: Л. М. Герасіна, Н. Б. Годзь, В. А. Прудников та ін.]; Аналіт. центр суча гуманітаристики ; Харків. асоц. політологів. Харків: Право. 29–31. https://doi.org/10.31359/9786178612900
- Огороднійчук, Ю. Й. (2026). Людське буття в умовах цифрового суспільства. Вплив штучного інтелекту на розвиток людини, суспільства, освіти, культури, економіки в умовах війни і поствоєнного відновлення: Збірник тез доповідей Міжнародної науково-практичної конференції 21–22 листопада 2025 року / ред.-упорядник: д.філософ.н., проф., В. Г. Воронкова, д.е.н., проф. Н. Г. Метеленко. Львів – Торунь : Liha-Pres. 69–72
- Огороднійчук, Ю. Й. (2025). Відчуження в сучасному урбанізованому суспільстві. Український соціум: соціально-гуманітарний аналіз сучасності та прогноз майбутнього : матеріали XXX Всеукр. наук.-практ конф. (м. Харків, 26 груд. 2025 р.) / [редкол.: В. О. Лозовой, В. Л. Погрібна, В. А. Прудников та ін.] ; Аналіт. центр суча гуманітаристики; Харків. асоц. політологів. Харків : Право, 2026. С.52–55. https://doi.org/10.31359/9786178759032
- Огороднійчук, Ю. Й. (2026). Адаптація: як допомогти дитині у важливі періоди її життя Дитинство без меж. Збірка статей і психологічних практик до фестивалю «Дитинство без меж». Київ: ФОП Акуленко Г.В. 154–174.
- Огороднійчук Ю. Й. (2026). Національні системи освіти в умовах цифрової цивілізації. International Scientific and Practical Conference “Science, Education, and Society: From Theory to Practice in the Context of Contemporary Global Changes”: Conference Proceedings (San Francisco, USA, January 13, 2026). San

Francisco, USA: Golden Quill Publishing. 203–206. https://www.economics.in.ua/2026/01/13.html
- Огороднійчук, Ю. Й. (2026). Цифрова цивілізація vs антропологічна аксіоматика. Соціально-етичні та деонтологічні проблеми сучасної медицини: зб. матеріалів VII Міжнародної науково-практичної конференції (26-27 лютого 2026 року). Запоріжжя: ЗДМФУ. 45–47.

Наукова (науково-технічна) продукція: матеріали; методи, теорії, гіпотези

Соціально-економічна спрямованість: соціально-економічна спрямованість дослідження полягає у виявленні соціальних наслідків цифрової трансформації суспільства, дослідженні впливу цифрових технологій на особистість, соціальні комунікації та суспільні відносини, а також у розробленні теоретичних засад подолання проявів відчуження в умовах цифрової цивілізації для підвищення якості життя населення та забезпечення сталого суспільного розвитку.

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Планується до впровадження

Зв'язок з науковими темами: 0125U001976

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Козловець Микола Адамович
2. Mykola A. Kozlovets

Кваліфікація: д.філос.н., професор, 09.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-5242-912X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Житомирський державний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02125208

Місцезнаходження: вул. В. Бердичівська, Житомир, Житомирський р-н., 10008, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Дзьобань Олександр Петрович
2. Oleksandr P. Dzoban

Кваліфікація: д.філос.н., професор, 21.03.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-2075-7508

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Код за ЄДРПОУ: 02071139

Місцезнаходження: вул. Григорія Сковороди, Харків, Харківський р-н., 61024, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Воронкова Валентина Григорівна
2. Valentyna H. Voronkova

Кваліфікація: д.філос.н., професор, 09.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-0719-1546

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Запорізький національний університет

Код за ЄДРПОУ: 02125243

Місцезнаходження: вул. Університетська, Запоріжжя, Запорізький р-н., 69011, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Соколовський Олег Леонідович
2. Oleh L. Sokolovsky

Кваліфікація: д. філ. н., професор, 09.00.11

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-2228-3040

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Житомирський державний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02125208

Місцезнаходження: вул. В. Бердичівська, Житомир, Житомирський р-н., 10008, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кириченко Віктор Васильович

2. Viktor V. Kyrychenko

Кваліфікація: д. психол. н., доц., 19.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-5210-6304

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Житомирський державний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02125208

Місцезнаходження: вул. В. Бердичівська, Житомир, Житомирський р-н., 10008, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Ковтун Наталія Михайлівна
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Ковтун Наталія Михайлівна
Відповідальний за підготовку облікових документів	Мирончук Наталія Миколаївна
Реєстратор	Юрченко Тетяна Анатоліївна
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Тетяна Анатоліївна